

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	7 augustus 2019	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2019-0721	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	81EB97FB	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	25 maart 2019	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften - kaart planlocatie - maatregelen aanvraag	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen Mijzijde 88A te Kamerik

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 25 maart 2019 van ATK B.V., namens gemeente Woerden, om ontheffing in het kader van artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u:

ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste lid, van de wet, voor zover dit betreft het vangen van de rugstreeppad; alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de rugstreeppad; alsmede van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.34, eerste lid, van de wet, voor zover dit betreft het uitzetten van de rugstreeppad, voor de periode van **1 september 2019 tot en met 31 augustus 2024**.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op de locatie van de Basisschool Eben Haëzer, Mijzijde 88a te Kamerik. De werkzaamheden bestaan uit het slopen van het schoolgebouw, en de nieuwbouw van maximaal vier woningen. Er wordt ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de rugstreeppad (*Epidalea calamita*), voor de periode van 1 september 2019 tot en met 31 augustus 2024.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Op 29 april 2019, 11 juli 2019 en 31 juli 2019 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de rugstreeppad zijn beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Motivering

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zijn in het plangebied aangetroffen. Er zijn een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis vastgesteld. Het paarverblijf van de gewone dwergvleermuis bevindt zich aan de voorzijde in de school. Het paarverblijf van de ruige dwergvleermuis bevindt zich in een wilg, aan de noordrand van het schoolplein. Het gebruik van de verblijfplaatsen tijdens milde winters als winterverblijfplaats kan niet uitgesloten worden.

Door de werkzaamheden wordt de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vernield en gaat de verblijfplaats van de ruige dwergvleermuis mogelijk verloren. De bebouwing in het plangebied zal ongeschikt gemaakt worden voorafgaand aan de kwetsbare winterperiode (van november tot en met maart) van de gewone dwergvleermuis. De verblijfplaats van de ruige dwergvleermuis in de wilg wordt tevens buiten de kwetsbare paar- en winterperiode van de ruige dwergvleermuis ongeschikt gemaakt. De soorten kunnen verstoring ondervinden door de in de nabijheid uit te voeren werkzaamheden. Er worden voor de gewone dwergvleermuis vier alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd in de vorm van vleermuiskasten aan de nabijgelegen sporthal (binnen 200 meter van de huidige verblijfplaats) op verschillende zijden van de bebouwing. Voor de ruige dwergvleermuis worden vier alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd in de vorm van vleermuiskasten aan bomen in een cluster, geplaatst aan de noordzijde van de boomsingel ten noorden van de parkeerplaats bij de Schulenburg, binnen een straal van 100 meter van de huidige verblijfplaats. In de nieuwbouw zullen minimaal acht permanente verblijfplaatsen worden ingebouwd voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Er wordt aangegeven dat er door ongeschikt maken van de bebouwing met zekerheid kan worden voorkomen dat er vleermuizen gedood worden tijdens de werkzaamheden. Hiervoor zijn aanvullende voorschriften opgenomen. Er kan echter niet voorkomen worden dat de vleermuizen verstoord worden door de werkzaamheden en dat er (een) verblijfplaats(en) van de soorten verloren gaan/gaat. Hiervoor is dan ook een ontheffing nodig.

De gewone dwergvleermuis is in Nederland veruit de meest algemene vleermuissoort. De landelijke staat van instandhouding (Svl) wordt als gunstig beschouwd. De omvang van de populatie wordt geschat op minimaal 300.000 dieren, maar is waarschijnlijk aanzienlijk groter.¹ In Nederland is de ruige dwergvleermuis de op één na talrijkste soort. De Nederlandse populatiegrootte wordt geschat op 100.000 exemplaren (100.000 dieren gelijkmatig over het Nederlandse landoppervlak verspreid). De landelijke staat van instandhouding wordt als gunstig beschouwd.² Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Rugstreepd

De rugstreepd is in het plangebied aangetroffen. Tijdens de inventarisaties zijn rondom de Eben Haëzer school grote aantallen subadulte rugstreepdaden waargenomen. De aantallen verschilden van minimaal 20 tot maximaal 36 exemplaren. De school en de zandbak functioneren voor de soort als dag- en winterverblijf. Rondom de school is een strook met struiken met rommelhoekjes, stapels stenen en groenafval aanwezig en aan de noordzijde van het schoolplein is ook een schooltuin aanwezig. De rustige, rommelige groene zone rondom de school functioneert mogelijk ook als foerageer- en winterverblijfplaats van subadulte en adulte rugstreepdaden. Door de werkzaamheden in het plangebied zullen de verblijfplaatsen van de rugstreepd verloren gaan. Daarnaast kunnen de werkzaamheden leiden tot het verstoren van rugstreepdaden.

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt, onder begeleiding van een ecologisch deskundige, rondom het plangebied een amfibieënscherm aangebracht. Het scherm wordt tevens iedere twee weken gecontroleerd of het nog intact is en wordt bij schade gerepareerd. Aan de binnenzijde van het scherm worden emmers ingegraven om rugstreepdaden te vangen en deze worden vervolgens in geschikt habitat buiten het plangebied geplaatst. De emmers worden dagelijks gecontroleerd totdat de aantallen gevangen exemplaren afnemen en vervolgens zeven dagen achter elkaar niet meer worden gevangen. Er wordt door de aanvrager aangegeven dat het doden van dieren daarom met zekerheid uitgesloten kan worden. De werkzaamheden vangen pas aan wanneer een ecooloog aangeeft dat er geen rugstreepdaden meer in het plangebied aanwezig zijn. Het amfibieënscherm blijft in ieder geval aanwezig totdat de sloopwerkzaamheden zijn afgerond.

De te realiseren alternatieve verblijfplaatsen en het foerageergebied voor de rugstreepd zal eind september 2019 gereed zijn. In de groenzone worden alternatieven voor de rugstreepd gerealiseerd, namelijk vijf hopen van puin en zand. Ook worden in de landschappelijke zone vijf stelconplaten neergelegd op een zandpakket van 50 cm als dagverblijfplaatsen voor de rugstreepd. Het aanbod aan verblijfplaatsen (evenals geschikt winterbiotoop) wordt hiermee weer in voldoende mate aangebracht. Ten aanzien van foerageergebied/landbiotoop neemt het oppervlakte

¹ European Topic Centre on Biological Diversity, report on Article 17 of the Habitats Directive

² European Topic Centre on Biological Diversity, report on Article 17 of the Habitats Directive

groen toe. Een deel van de verharding van het schoolgebouw wordt niet teruggebracht, en het westelijke deel van de kavel wordt een groenzone. Het leefgebied van de rugstreeppad zal in de toekomst toenemen doordat in de huidige situatie 35% van het plangebied onverhard is, in de nieuwe situatie zal er 50% onverhard zijn (hierbij is het oppervlakte tuinen van de nieuw te bouwen woningen niet meegenomen). Ondanks dat het leefgebied van de rugstreeppad op de lange termijn zal verbeteren zal er op de korte termijn minder leefgebied aanwezig zijn doordat er geen toegang is tot het plangebied. Een ontheffing voor het beschadigen en/of vernielen van verblijfplaatsen van de rugstreeppad is dan ook aan de orde.

De rugstreeppad staat op de Rode lijst geclassificeerd als 'gevoelig' (bron: Ravon.nl) en wordt in alle Nederlandse provincies gevonden. Het zwaartepunt van de verspreiding ligt in West- en Midden-Nederland, langs de grote rivieren en plaatselijk op de hogere zandgronden. Er zijn geen uitspraken te doen over aantalsontwikkelingen van de rugstreeppad. Vooralsnog zijn er geen trends in verspreiding bekend (bron Ravon.nl). De rugstreeppad is tussen 2013 en 2018 in alle uurhokken (5 x 5 km) rond Kamerik waargenomen en is lokaal een algemene soort. De voortplantingsplekken bevinden zich in de aangrenzende polder aan de westzijde. Kamerik ligt midden in het veenweidegebied en ligt daarmee midden in het kerngebied van de soort in deze regio. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de rugstreeppad niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang 'Volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Herontwikkeling van het gebied Scholenburch-Scholencluster Kamerik, waartoe het plangebied behoort, dient een algemeen, breed maatschappelijk belang. Er ontstaat zo een voorzieningstrook, waarin belangrijke dorpsvoorzieningen als sportvelden, school, dorps huis, bibliotheek, kinderdagopvang, zalencentrum en sporthal in Kamerik een plek krijgen. Twee basisscholen worden samengevoegd. Dit leidt tot een ruimtelijke meerwaarde van een geïntegreerde scholencluster en efficiënter ruimtegebruik, waardoor weer ruimte ontstaat voor woningbouw zonder dat daarvoor groene gebieden hoeven te worden gebruikt. De pijler 'vitale dorpen en steden' is van belang voor voorliggend plangebied. Met name gelet op de versterking van het voorzieningenniveau dat met de voorgenomen ontwikkeling versterkt wordt. Zodoende draagt de voorgenomen ontwikkeling bij aan het leefbaar houden van de kern Kamerik. Voor het behoud van de voorzieningen is het belangrijk dat (beperkte) groei van het aantal inwoners mogelijk blijft. Dit kan door inbreiding en door geleidelijke en geografisch goed gesitueerde uitbreiding van voldoende nieuwe woningen. Dit alles met een speciaal oog voor de doelgroepen sociale huurders, starters en senioren. Het Dorpsplatform streeft naar een goed woonklimaat, gekenmerkt door diversiteit. Daarbij zijn de doorstroming, het tegengaan van scheefwonen (mensen met een relatief hoog inkomen die in betrekkelijk goedkope sociale huurwoningen wonen) en een toekomstbestendige woningvoorraad belangrijke speerpunten. Een huishuis voor alleenstaande ouderen kan hier onderdeel van uitmaken. De Woonvisie 2015 geeft aan dat er in Kamerik-Kanis weinig woningen zijn met het volledige "woonprogramma" (dus inclusief slaap- en badkamer) op één niveau. Daardoor blijven veel één- en tweepersoons huishoudens in te grote eengezinswoningen wonen en komen deze woningen niet beschikbaar voor (grotere) gezinnen. Het ontwikkelen van woningen voor senioren kan een deel van dit probleem wegnemen. Zodoende wordt met de voorliggende ontwikkeling ingespeeld op de veranderende sociale en demografische verhoudingen binnen de kern.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende onderbouwd is om het verstoren en beschadigen en vernielen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rugstreeppad en het vangen en uitzetten van de rugstreeppad, te rechtvaardigen.

Alternatievenafweging

De werkzaamheden in het plangebied zijn locatie specifiek. Aangezien er niet veel mogelijkheden zijn in Kamerik binnen de rode contouren te bouwen is het noodzakelijk dat dit op de voormalige scholenlocaties gaat plaatsvinden. Het schoolgebouw voldoet niet meer aan de hedendaagse eisen (ARBO – Bouwbesluit). De panden zijn technisch afgeschreven. Het klimaat is slecht: de ventilatie werkt niet goed, er is geen koeling aanwezig, en er zijn veel tocht-, koude- en warmtekachten. Door het nemen van soortgerichte maatregelen worden nadelige effecten op de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rugstreeppad zoveel mogelijk voorkomen. De wijze van uitvoering is op deze manier optimaal voor de betreffende soorten. Door te werken buiten de meest kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de rugstreeppad wordt reeds het meest gunstige alternatief gebruikt waarbij de mate van verstoring van individuen zoveel als mogelijk wordt beperkt. Het alternatief is werken binnen de meest kwetsbare periode, met dus grotere negatieve effecten.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. [naam]
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van ATKB B.V. op 25 maart 2019, namens Gemeente Woerden en de aanvullingen hierop van 29 april 2019, 11 juli 2019 en 31 juli 2019, gelet op artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Gemeente Woerden

Adres: Postbus 45

Postcode en woonplaats: 3440 AA Woerden

Ontheffing 81EB97FB voor het tijdvak van: 1 september 2019 tot en met 31 augustus 2024

van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk vangen van de rugstreppad (*Epidalea calamita*); alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de rugstreppad; alsmede van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.34, eerste lid van de wet, voor zover dit betreft het uitzetten van de rugstreppad. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft de Mijzijde 88A te Kamerik (zie bijlage 1 bij dit besluit).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichhouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
  - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
  - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
  - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
  - d. Wie is de begeleidende ecoloog (inclusief contactgegevens);
  - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecoloog begeleid;
  - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
7. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 6 bijgevoegd te zijn.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecoloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 10 tot en met 16, geregistreerd.

9. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Specifieke voorschriften

Algemeen

10. De maatregelen, genoemd in het activiteitenplan en de aanvullingen op de aanvraag van 29 april 2019 en 11 juli 2019 (bijlage 2, 3 en 4 bij dit besluit) dienen te worden opgevolgd.
11. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken voor de aangetroffen aanwezige soorten, dienen zodanig geplaatst en beheerd te worden dat ze hun functie te allen tijde kunnen vervullen.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

12. Indien het vanwege de veiligheid noodzakelijk is om in die nachtelijke uren verlichting te gebruiken, dan dient dit zodanig geplaatst te worden dat er geen lichtuitstraling is naar donkere zones langs de Overzicht, langs de Schulenburch en de watergangen rondom de Eben Haëzer.
13. De in te bouwen kasten in de nieuwbouw dienen verschillende microklimaten aan te bieden (clustering met verschillende richtingen).

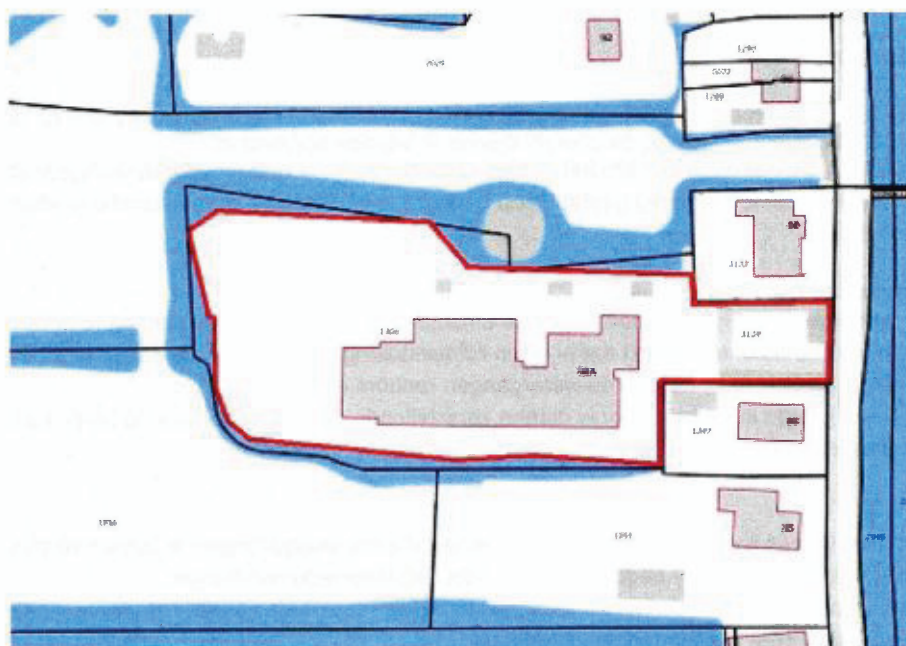
Rugstreepad

14. Alle exemplaren van de rugstreepad in het plangebied dienen weggevangen te zijn en verplaatst te zijn naar geschikt habitat, voordat er begonnen wordt met de sloopwerkzaamheden.
15. Het amfibieënscherm dient gehandhaafd te blijven totdat de nieuwbouw gereed is, om te voorkomen dat er rugstreepadden weer het plangebied intrekken.
16. De emmers, waarin de rugstreepadden gevangen worden, dienen dagelijks geleegd te worden totdat alle exemplaren zijn weggevangen.
17. Er dienen in de emmers voldoende dekkingmogelijkheden te worden aangeboden voor de rugstreepad, zoals los zand, bladafval, etc.
18. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. De ecologisch deskundige dient in ieder geval ook bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
19. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

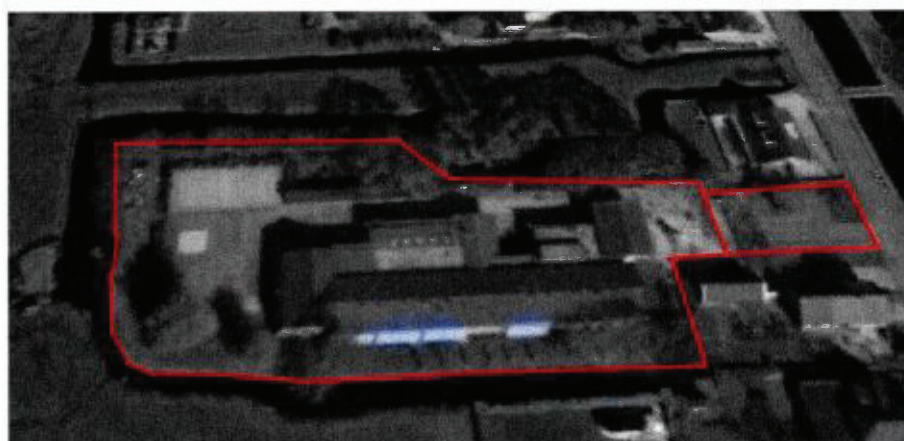
Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, 030-2583311, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Bijlage 1 Kaart planlocatie

Figuur 2-2. Begrenzing plangebied (rood omlijnd) en kadastrale grenzen.
Bron onderzags: Webkaart Provincie Utrecht.

Figuur 2-3. Boven aanzicht van de basisschool Eben Haëzer. Bron: Google Earth.

Bijlage 2 Maatregelen aanvraag

3.2.7 Mitigerende maatregelen

Het doden van vleermuizen kan worden voorkomen middels onderstaande maatregelen. Het verstoren van vleermuizen kan worden beperkt, maar van enige mate van verstoring is altijd sprake, hiervoor wordt dan ook ontheffing aangevraagd:

- voorkomen dat vleermuizen ten tijde van de werkzaamheden aanwezig zijn in de school Eben Haëzer, door:
  - de school vooraf ongeschikt te maken voor vleermuizen;
  - het ongeschikt maken dient minimaal 3 dagen voorafgaand aan het werk toegepast te worden;
  - indien de sloop in de periode begin november – eind maart (de winterslaaperperiode van vleermuizen) wordt uitgevoerd, dient deze voor half november ongeschikt gemaakt te worden;
  - een ecoloog controleert nabij het ongeschikt maken of de gekozen methode afdoende is om vleermuizen uit te sluiten;
- voorkomen dat vleermuizen bij kap van de wilg nabij de Eben Haëzer aanwezig zijn door:
  - direct voor het kappen middels een visuele inspectie/boomcamera de holte te controleren op afwezigheid van vleermuizen;
  - de boom (bij voorkeur alle groen) te rooien in de periode april – half augustus (buiten de paarperiode) of in de winterperiode (gezien de overlap met het broedseizoen; de kans op overwinterende vleermuizen is erg klein, maar dient uiteraard gecontroleerd te worden: in geval van aanwezigheid kan de hele winter niet gekapt worden);
- de aannemer legt bovenstaande activiteiten vast in een logboek (bijvoorbeeld in het dagrapport), inclusief datum, werkmethode en overige bijzonderheden;
- de ecoloog omschrijft de methode van ongeschikt maken voor vleermuizen en overige details in een ecologisch werkprotocol en begeleidt de werkzaamheden waar nodig.
- Nachtelijke bouwplaatsverlichting wordt zoveel mogelijk voorkomen en waar nodig niet gericht op de watergangen of het buitengebied, maar juist vanaf de randen van het plangebied naar binnen gericht en met gebruikmaking van gerichte armaturen.

Doordat de aannemer op deze wijze voorkomt dat er vleermuizen aanwezig zijn als de werkzaamheden starten, wordt voorkomen dat vleermuizen worden gedood. Indien bovenstaande maatregelen worden gevolgd, wordt artikel 3.5 lid 1 niet overtreden. De maatregelen zijn afgestemd op de informatie uit het Kennisdocument¹. Ook wordt evt. verstoring van foerageergebied en vliegroutes (hoewel niet essentieel) op deze wijze zoveel mogelijk voorkomen.

¹ Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0. BIJ12 juli 2017 en Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0. BIJ12 juli 2017.

Voor het vernietigen van verblijfplaatsen (overtreding artikel 3.5 lid 4) en verstoren van vleermuizen (art. 3.5 lid 2) wordt ontheffing aangevraagd.

- Werken buiten kwetsbare perioden

Er wordt alleen gesloopt/gekapt wanneer vleermuizen afwezig zijn. Tijdens de winterrust (globaal van 1 november tot 1 april) kunnen dieren in gebouwen aanwezig zijn en kunnen deze niet worden opgespoord: in deze periode wordt niet gesloopt. Ook wordt buiten de paarperiode gewerkt omdat vleermuizen in die periode ook relatief kwetsbaar zijn (15 aug - 1 okt).

- Vaststellen afwezigheid vleermuizen bebouwing

Kort voor de sloop van het gebouw moet worden nagegaan of er vleermuizen in het pand verblijven: zo nee, dan kan gewoon gesloopt worden. Zo ja, dan wordt gewacht tot de dieren weg zijn (evt. door 'passief' verjagen: bijvoorbeeld met zgn. 'exclusion flaps': stukken plastic die voor de invliegopening worden gehangen, waardoor dieren wel het verblijf uit kunnen, maar er niet meer in gaan; Alle andere locaties behalve het verblijf kunnen na deze controle direct worden dichtgezet).

De wijze van controle is bij voorkeur een ochtendbezoek waarbij geteld wordt op invliegende vleermuizen. Vliegt er geen vleermuis in, dan kan diezelfde dag alle verblijven ongeschikt worden gemaakt door daklijsten te verwijderen, grote openingen in de spouwmuur te creëren etc. Indien wel een vleermuis invliegt, wordt bovenstaande toegepast op het gebouw maar niet rondom het verblijf. Daar worden exclusion flaps aangebracht zodat de vleermuis wel kan wegvliegen, maar het verblijf niet meer in kan. Op deze wijze wordt de vleermuis passief verjaagd naar een ander verblijf in de omgeving.

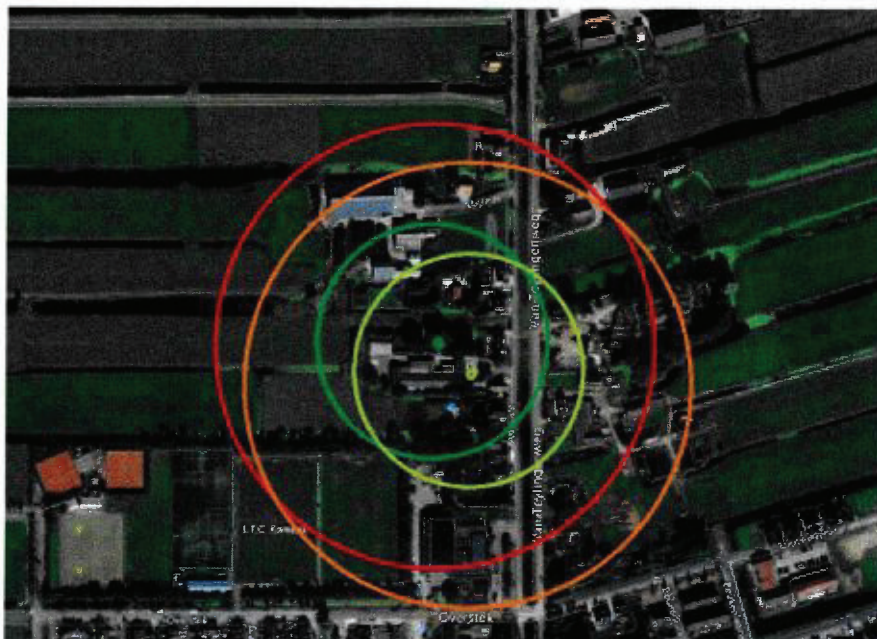
- Opstellen werkprotocol

De maatregelen die worden genomen, moeten in een werkprotocol worden opgenomen zodat er voor de aannemer een duidelijk overzicht is van te nemen stappen. Het protocol wordt aantoonbaar gebruikt door de uitvoerders. Het project wordt wat de maatregelen betreft uitgevoerd door een ecooloog dan wel ecologisch begeleid.

(Bron: randvoorwaarden gewone dwergvleermuis: kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12, versie 1.0, juli 2017 en randvoorwaarden ruige dwergvleermuis: kennisdocument ruige dwergvleermuis, BIJ12 versie 1.0, juli 2017)

3.2.8 Compensatie

Ter compensatie van de 2 verblijfplaatsen die verloren gaan dienen 8 paarverblijfplaatsen voor dwergvleermuizen in de omgeving geplaatst te worden. Tijdelijke kasten worden bij voorkeur binnen een straal van 100 meter en maximaal binnen een straal van 200 meter geplaatst. Het betreft 4 kasten voor de ruige dwergvleermuis waarvan een paarverblijf is aangetroffen in een wilg aan de rand van het projectgebied ten noorden van de school en 4 kasten voor de gewone dwergvleermuis waarvan een paarterritorium is aangetroffen aan de oostzijde van het schoolgebouw. Zie figuur 3-2 voor de locaties waarbinnen de kasten geplaatst worden.

Figuur 3-2. Paarterritorium van de gewone dwergvleermuis ten oosten van het schoolgebouw, licht groen, omcirkeld met een straal van 100 m (licht groen) en omcirkeld met een straal van 200 m (oranje). Het paarverblijf van de ruige dwergvleermuis in de wijk ten noorden van de school, donker groen, is omcirkeld met een straal van 100 m (donker groen) en omcirkeld met een straal van 200 m (rood).

Tijdelijke verblijfplaatsen

De tijdelijke kasten voor de ruige dwergvleermuis worden geplaatst in bomen en de kasten voor de gewone dwergvleermuis worden geplaatst aan een gebouw, hoewel in bomen ook mogelijk is voor paarverblijven van de gewone dwergvleermuis.

De kast is van type A (zie kennisdocument) bijvoorbeeld een meerlaagse platte vleermuiskast zoals de Schweglar 1FF. De gewenningsperiode is 6 maanden voorafgaand aan de start van het eerstvolgende paarseizoen. De kasten worden daarom bij voorkeur tussen februari en april 2019 geplaatst. De kasten worden op een hoogte van minimaal 3-4 meter geplaatst. Voor de kast is er voldoende vliegruimte en de locatie is vrij van kunstlicht en bevindt zich buiten bereik van predatoren. De kasten worden in verschillende windrichtingen gehangen zodat er verschillende microklimaten aangeboden worden. (Bron: randvoorwaarden gewone dwergvleermuis: kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12, versie 1.0, juli 2017 en randvoorwaarden ruige dwergvleermuis: kennisdocument ruige dwergvleermuis, BIJ12 versie 1.0, juli 2017)

De locaties van de tijdelijke kasten voor de ruige dwergvleermuis worden in een cluster geplaatst aan de noordzijde van de boomsingel ten noorden van de parkeerplaats bij de Schulenburg. Hier zijn in het nieuwe plan aan de zuidkant van de boomsingel een parkeerplaats met camperplaatsen gestuurd. Hier zal ook verlichting aanwezig zijn. Deze verlichting schijnt zoveel mogelijk naar beneden. Het toegepaste type lamp is vleermuisvriendelijk (geel of oranje). Doordat de kasten aan de andere zijde hangen is dit niet verstorend voor de ruige dwergvleermuis.

Figuur 3-3. Locatie tijdelijke kasten voor de ruige dwergvleermuis, blauw omcirkeld binnen een straal van 100 m, groene cirkel.

De locaties van de tijdelijke kasten voor de gewone dwergvleermuis worden tegen de gevel van de sporthal ten noorden van de Schulenburg geplaatst aan verschillende zijden. Daarbij moet rekening gehouden worden met het aanwezige licht. De kasten worden zoveel mogelijk aan onverlichte gevels gehangen dan wel op voldoende afstand van armaturen (minimaal 3 m).

Figuur 3-4. Locatie tijdelijke kasten voor de gewone dwergvleermuis, blauw gemarkeerd, binnen een straal van 200 m, oranje cirkel.

Permanenti:

Permanente verblijven voor vleermuizen worden in de nog te bouwen woningen op locatie Eben Haëzer gemaakt. De projectontwikkelaar/aannemer krijgt de verplichting mee om hiervoor te zorgen. Zolang deze permanente paarverblijven niet zijn gerealiseerd worden de tijdelijke kasten onderhouden.

3.4.3 Mitigerende maatregelen

Het doden, verwonden en opzettelijk verstoren van rugstreeppadden kan worden voorkomen door de onderstaande voorzorgsmaatregelen te treffen:

- Rool- en sloopwerkzaamheden kunnen in de winterperiode plaatsvinden als in de periode begin april – half oktober voorkomen wordt dat rugstreeppadden ten tijde van de werkzaamheden aanwezig zijn in het plangebied van Eben Haëzer, door:
  - o in de periode maart – november (of zolang nodig) het gehele terrein van de Eben Haëzer (inclusief de groenstrook) af te schermen met een amfibieënscherm;
  - o aan de binnenzijde van het scherm worden vallen (emmers) ingegraven. Deze worden iedere dag gecontroleerd op rugstreeppadden. Als de vangsten minimaal worden, kan eens in de drie dagen worden gecontroleerd;
  - o de gevangen rugstreeppadden worden in geschikt habitat buiten het plangebied geplaatst.
  - o bovenstaande twee punten worden herhaald totdat er minstens 7 dagen achtereen geen rugstreeppadden meer worden gevangen. Dan kunnen de vallen worden verwijderd. Op deze wijze worden alle aanwezige rugstreeppadden binnen het plangebied gevangen en verwijderd;
  - o het amfibieënscherm blijft aanwezig totdat de sloopwerkzaamheden zijn afgerond. Men kan er ook voor kiezen om het scherm te laten staan totdat de bouw van het toekomstige pand(en) gereed is;
  - o het amfibieënscherm wordt onder ecologische begeleiding opgezet;
  - o een ecooloog (of aanwezige deskundige) controleert circa iedere twee weken of het scherm nog intact is en geeft desnoods aan de aannemer / opdrachtgever aan dat (en waar) het scherm gerepareerd moet worden. In het geval van een aangewezen deskundige controleert de ecooloog zelf minimaal twee keer het scherm;
  - o het controleren en legen van de vallen kan door een aangewezen deskundige worden gedaan (na een toolbox bij onvoldoende kennis). De aangewezen deskundige rapporteert minimaal wekelijks zijn bevindingen (per email of per telefoon) aan de ecooloog;
  - o de ecooloog bepaalt wanneer de werkzaamheden kunnen starten (als alle rugstreeppadden zijn gevangen en overgezet naar buiten het plangebied);
- de aannemer legt vast in een logboek (bijvoorbeeld in het dagrapport) vast dat het amfibieënscherm is aangelegd, inclusief de methode en overige bijzonderheden;
- de aannemer legt ook vast wanneer verbeteringen en reparaties aan het scherm zijn uitgevoerd en de details daarvan;
- de ecooloog omschrijft de methode van ongeschikt maken voor rugstreeppadden en overige details (o.a. vallen controleren, opleiden van aangewezen deskundige) in een ecologisch werkprotocol.

Doordat de aannemer op deze wijze voorkomt dat er rugstreeppadden in het plangebied aanwezig zijn als de werkzaamheden daar starten, wordt voorkomen dat rugstreeppadden worden gedood. Indien bovenstaande maatregelen worden gevolgd, wordt artikel 3.5 lid 1 niet overtreden. De maatregelen zijn afgestemd op de informatie uit het Kennisdocument 2. Omdanks de maatregelen zal er nog sprake zijn van verstoring (lid 2; de rugstreeppad wordt gedwongen andere leefgebieden te gebruiken) en vernietiging van verblijfplaatsen (lid 4).

3.4.4 Compensatie

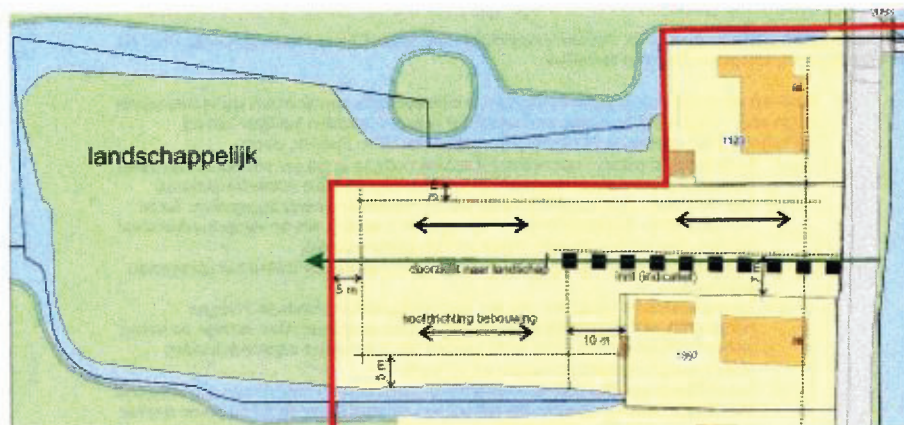
Ter compensatie dient een gebied, met de omvang van het oppervlak dat verloren gaat, geschikt gemaakt te worden als foerageergebied voor rugstreeppadden met winter- en dagverblijfplaatsen.

Huidige situatie

Het te slopen schoolgebouw staat op een dik zandpakket dat als een heuvel boven de omgeving uitsteekt en ongeveer 90 cm boven het waterpeil van de omringende sloten ligt. In de buitenmuur en in de fundering zijn openingen aanwezig waar de rugstreeppad zich doorheen kan wurmen en zo onder het schoolgebouw kan komen. Dit wordt als verblijfplaats gebruikt. Ook de open zandbak wordt als verblijfplaats gebruikt. In de winter graaft de rugstreeppad zich dieper in het zand in. Soms wel tot een meter diep maar altijd op een droge plek ruim boven het grondwater. Aan de randen van het perceel zijn onverharde delen aanwezig. Deze bestaan uit grasveldjes, boeschages en oude schooltuinjes. Dit is in combinatie met de verharde delen een geschikt foerageergebied voor de rugstreeppad. Een groot deel van de onverharde delen zullen in eerste instantie na de sloop behouden blijven. Later zal bij nieuwbouw delen omgevormd worden tot woonkavels en zal een deel landschappelijk ingericht worden.

Compensatiestrook bij de Eben Haëzer.

Grenzend aan het schoolterrein zal een deel van de kavel ter compensatie landschappelijk ingericht worden als foerageergebied voor rugstreeppadden met verblijfplaatsen. Zie figuur 2-6, figuur 2-7 en 3-5. Het ontwerp van het landschappelijk deel is nog niet opgesteld. Het onverharde deel zal toenemen van 35% naar 50% van de totale oppervlakte.

Figuur 3-5. Uitsnede ligging landschappelijk deel ter compensatie op het terrein van de Eben Haëzer.

Foerageergebied

Het Landschappelijk deel met de bijbehorende taluds worden ingericht met een pakket van minimaal 20 cm voedselarm zand zodat planten hier langzaam groeien en een open vegetatiestructuur behouden blijft. De land gaat geleidelijk over naar water richting de aangrenzende sloot middels een flauwe oever. Het terrein en delen van de oever worden minimaal twee keer per jaar gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd.

Verblijfplaatsen

Aan de randen van de strook worden vijf zandhopen met puin van minimaal 1 meter hoog aangelegd. Hierin kunnen rugstreepadden zich in de winterperiode ingraven. Het puin voorkomt dat de hoop verwaaid of door spelende kinderen wordt ondermijnd. Verblijfplaatsen voor de dag worden gecreëerd door een vijftal stalenplaten of platte keien op een zanddek van 50 cm dik te leggen en van een open ruimte van enkele centimeters aan de onderzijde te voorzien.

3.5 Planning - Samenvattend

Realisatie tijdelijke voorzieningen:

- Ophangen 8 vleermuiskasten aan bomen en gymzaal. Wordt uitgevoerd voor april 2019;
- Realisatie verblijfplaatsen en foerageergebied rugstreepad. Eind september 2019 gereed;
- Sloop basisschool Eben Haëzer vindt november/december 2019 plaats.

Tabel 3-2: Natuurkalender per soortsoortgroep.

- In rood: vleermuizen: werken (na)bij verblijfplaatsen is niet toegestaan (tenzij verblijfplaatsen in de oranje periode ongeschikt zijn gemaakt), rugstreepad: activiteiten kunnen in principe niet uitgevoerd worden, tenzij in de oranje periode een scherm is geplaatst en alle dieren zijn afgevangen en overgezet naar de omgeving.
- In oranje: vleermuizen: werken nabij verblijfplaatsen mogelijk met voorzorgsmaatregelen, wanneer onderzoek uitwijst dat van gebruik van verblijfplaatsen geen sprake is of wanneer door maatregelen dieren passief zijn verjaagd, rugstreepad: activiteiten kunnen mogelijk uitgevoerd worden; minst kwetsbare periode, broedvogels: houdt rekening met vroege broedgevallen in deze periode.
- In groen: werken toegestaan zonder speciale voorzorgsmaatregelen.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
Gewone dwergvleermuis												
Ruige dwergvleermuis												
Rugstreepad												
Broedvogels												

* weersafhankelijk: alleen bij relatief hoge temperaturen is werken bij verblijfplaatsen mogelijk (zie beoordelen door een ecooloog)

Werkzaamheden mogen pas starten na ontheffingsverlening. Het is wel van belang dat het scherm voor de rugstreepad tijdig wordt geplaatst in de zomer om sloopwerkzaamheden eind oktober mogelijk te maken. Hiervoor is afstemming met het bevoegd gezag nodig, omdat het plaatsen van het scherm in principe ontheffingsplichtig is.

Bijlage 3 Aanvulling aanvraag 29 april 2019

3. U verzoekt om een meer concrete planning.

De planning is om de sloop van de school te starten in oktober/november 2019. Het ongeschikt maken als verblijfplaats voor vleermuizen gebeurt uiteraard voorafgaand. Omdat de kwetsbare periode de paartijd is, vind het ongeschikt maken plaats ná 1 oktober 2019.

Vooralsnog wordt alleen de school gesloopt; de groenstructuren rondom de school blijven behouden. Dit komt omdat de definitieve verkaveling voor de woningen nog niet duidelijk is. Voor het kappen van de boom met de verblijfplaats van ruige dwergvleermuis geldt dat dit alleen gebeurt in een niet-kwetsbare periode van de ruige dwergvleermuis en nadat de afwezigheid van dieren in de boom is aangetoond middels een controle in het veld (visueel of met boomcamera).

De nieuwbouwplannen zijn nog onvoldoende concreet om hieraan een planning te kunnen koppelen. In elk geval wordt hierbij rekening gehouden met de kwetsbare periode van soorten (dat zijn dan nog de paarperiode en winterslaap van ruige dwergvleermuis, indien de soort dan aanwezig is) en de winterslaapperiode van de rugstreeppad.

Overigens worden alleen de meest noodzakelijke bomen gekapt.

4. Zijn de tijdelijke alternatieven reeds aangebracht?

Nee, dit is nog niet gebeurd. Er is wel een offerte uitgebracht. Zodra dit is gerealiseerd, ontvangt u hiervan een notitie met de gevraagde gegevens zoals aantallen, locaties, foto's en datum van plaatsing. We verwachten dat dit in mei 2019 wordt gerealiseerd.

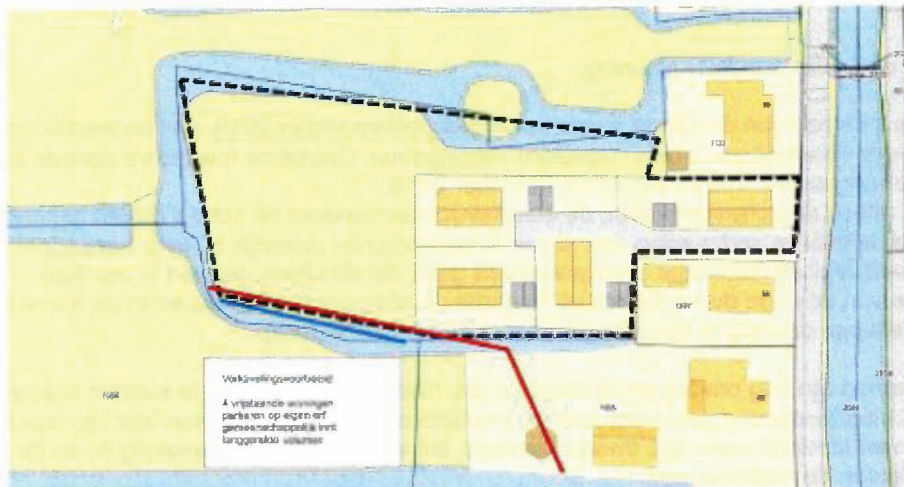
5. Waarom is het nodig de boom met de verblijfplaats van ruige dwergvleermuis te kappen en waarom moeten de wilgen langs de waterlijn worden gekapt?

Vooralsnog wordt alleen de school gesloopt en worden alleen de bomen gekapt die daarvoor in de weg staan. De boom met het paarverblijf blijft op korte termijn daarom nog behouden (mogelijk zelfs definitief), evenals het merendeel van de bomen langs de zuidelijke watergang.

De kap van bomen is benodigd voor de herontwikkeling. Er worden waarschijnlijk drie kavels voor woningen gerealiseerd. Voor deze woningen is ruimte nodig, evenals in de bouwfase en voor de aanleg van de ontsluitingsweg en parkeerplaatsen. Omdat de verkaveling nog niet definitief is, is ook nog niet bekend welke bomen uiteindelijk wegmoeten. Het uitgangspunt van de gemeente is wel dat niet meer bomen worden gekapt dan strikt noodzakelijk.

Het is daarom zeer waarschijnlijk dat de bomenrij aan de zuidkant niet wordt onderbroken over een afstand van meer dan 30 m, zodat deze functioneel blijft als geleiding/vliegroute voor vleermuizen.

In figuur 1 is een nadere detaillering opgenomen van figuur 3-5 uit het activiteitenplan, met de opmerking dat dit nog slechts een voorlopige verkaveling is.

Figuur 1. Voorlopige verkaveling Mijzijde 88a te Kamerik. Zwarte streeplijn: globale kavelgrens school Eben Haëzer. Blauwe lijn: waarschijnlijk te behouden bomen. Rode lijn = globale aanduiding vliegroute. Bron: gemeente Woerden.

6. Welke werkwijze wordt aangehouden voor het ongeschikt maken van vleermuis verblijfplaatsen?

We hebben bewust meerdere methoden benoemd, omdat het o.a. van weersomstandigheden afhangt welke methode (of combinatie daarvan) wordt gebruikt. Het heeft de voorkeur om het gebouw, indien vleermuizen afwezig zijn, ongeschikt te maken door het dichtzetten van invliegopeningen (zie onderstaande voorkeursmethode). Het creëren van tocht door het verwijderen van daklijsten en het gaten maken in muren kan namelijk in sommige gevallen averechts werken (er worden immers veel invliegopeningen gecreëerd). Om zekerheid te hebben over afwezigheid vleermuizen heeft een ochtendbezoek de voorkeur om vast te stellen dat er geen vleermuizen aanwezig zijn (ontbreken invliegers). Echter rond 1 oktober kan het weer dusdanig zijn dat vleermuizen niet de hele nacht actief zijn. In dat geval kan de voorkeursmethode niet gebruikt worden en wordt alternatief 1 (in uiterste situaties alternatief 2) toegepast.

Voorkeursmethode:

- Middels een ochtendcontrole vaststellen of een vleermuis invliegt of niet. Zo niet: alle potentiële invliegopeningen dezelfde dag dichtzetten (PUR of andere methode). Vliegt er wel een vleermuis in: 3 m rondom de invliegopening alle openingen van exclusion flap voorzien, rest van het gebouw volledig dichtzetten zodat er geen vleermuizen in kunnen vliegen;
- Navolgend een avondcontrole om vast te stellen dat de vleermuis is uitgevlogen. In dat geval daarna direct ter plekke de openingen dichtzetten;
- Hierna is het gebouw met zekerheid vleermuis vrij en kan de sloep starten.

Alternatief 1:

- Middels een avondbezoek vaststellen waar een vleermuis uitvliegt. De aannemer de navolgende dag exclusion flaps laten plaatsen 10 m rondom de uitvliegplaats. Overige gebouwdelen: elke 3 m voorzien in 1 uitvliegopening met exclusion flap, overige openingen dichtzetten (PUR of vergelijkbaar). Dus als voorbeeld: bij een muur van 9 m met aluminium daklijst en open stootvoegen: daklijstrand dichtpuren, alle stootvoegen dichtpuren op 3 m, elke 3 m één stootvoeg van een exclusion flap voorzien. Op deze wijze kan een vleermuis die onverwacht op een niet-bekende locatie is ingevlogen toch nog het gebouw uit;
- Enkele dagen later controleert een ecofag of er geen vleermuizen meer uitvliegen en geeft het gebouw vrij.

Alternatief 2:

- Een aannemer alle mogelijke invliegopeningen laten voorzien van exclusion flaps (gezien het formaat van het gebouw is dit niet erg praktisch en kostbaar);
- Een ecoloog controleert enkele dagen later middels een avondbezoek of er geen vliegmuizen uitvliegen en geeft hierna het gebouw vrij.

7. Er is geen onderzoek gedaan naar winterzwermen, kunt u onderbouwen waarom niet?

Massa-winterverblijfplaatsen komen voor in gebouwen met veel massa. Dus gebouwen met een groot volume. Deze gebouwen zijn doorgaans minimaal 3 verdiepingen hoog (vaak meer). De kleinschalige bebouwing in het plangebied voldoet niet aan deze eis. Overigens is met het eerste paaronderzoek ook voldaan aan 1 van de 2 onderzoeksrondes voor winterzwermen (maar dat is zoals verwacht niet vastgesteld). Om bovengenoemde redenen is de aanwezigheid van een massa-winterverblijfplaats met zekerheid uit te sluiten.

8. Waarom worden de vervangende verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis op bijna 200 m van het huidige verblijf opgehangen?

Dichter bij de school zijn geen geschikte gebouwen in eigendom van de gemeente. Het is niet reëel te verwachten dat woning-eigenaren bereid zijn mee te werken aan het ophangen van kasten aan hun gevel. De sporthal op 200 m van het plangebied is in eigendom van de gemeente, zodat realisatie met zekerheid mogelijk is. Dit gebied is ook bekend bij de vliegmuizen, omdat er een algemene vliegroute langsloopt. Naar verwachting kunnen de verblijven daarom snel worden gevonden door de gewone dwergvleermuis. Er is ook geschikt foerageergebied aanwezig (groenstrook) en weinig felle verlichting.

9. Kunt u aangeven hoe de nieuwe verblijfplaatsen in de nieuwbouw worden gerealiseerd?

Dit is niet mogelijk, omdat de nieuwbouwplannen nog niet zo ver gevorderd zijn. De gemeente legt dit vast als verplichting richting de kopers. Realisatie is mogelijk door het inbouwen van vliegmuiskokers in de spouwmuur (minimaal 2 per woning), dan wel door het realiseren van een open spouw (minimaal 2 cm) en open stootvoegen van 1,5 cm. Hiermee worden hele muren geschikt en blijft er ruim voldoende keus voor de vliegmuizen.

10. Hoe groot is het huidige leefgebied van de rugstreepdop en hoe groot is het compensatiegebied?

Binnen het plangebied is sprake van verblijfplaatsen rond de school. Dit is moeilijk te kwantificeren in een oppervlakte. In de nieuwe situatie zijn er weer woningen aanwezig waar van nature weer geschikte schuilplaatsen zullen ontstaan. Daarnaast worden in de groenzome alternatieven voor rugstreepdop gerealiseerd, namelijk vijf hopen van puin en zand. Ook worden in de landschappelijke zone 5 stielcomplots neergelegd op een zandpakket van 50 cm als dagverblijfplaatsen voor rugstreepdop. Het aanbod aan verblijfplaatsen (eventueel geschikt winterbiotoop) blijft daarmee ruim voldoende.

Ten aanzien van foerageergebied/landbiotoop: de oppervlakte groen neemt toe. Een deel van de verharding van het schoolgebouw wordt niet teruggebracht, en het westelijke deel van de kavel wordt een groenzone (zie ook figuur 1). Het leefgebied van de rugstreepdop blijft dus behouden en neemt in kwantiteit zelfs toe (in de huidige situatie is 35% onverhard, in de nieuwe situatie 50%; hierbij is het oppervlakte toename van de nieuw te bouwen woningen nog niet meegenomen).

Bijlage 4 Aanvulling aanvraag 11 juli 2019

Aanleiding en doel

De Eben-Haëzerschool aan de Mijzijde 88a te Kamerik wordt binnenkort gesloopt. Voor dit project heeft ATKB een quickscan uitgevoerd en nader ecologisch onderzoek. Hieruit is de aanwezigheid van vleermuizen en de rugstreepdier in het plangebied gebleken. Omdat negatieve effecten en overtrekking van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming niet geheel te voorkomen zijn, is een ontheffing aangevraagd bij de provincie Utrecht. Deze is momenteel in behandeling en wordt naar verwachting binnenkort verleend.

Onderdeel van het pakket aan milieugerende maatregelen is het realiseren van 4 vleermuiskasten aan gebouwen (ten behoeve van de gewone dwergvleermuis) en 4 vleermuiskasten aan bomen (ten behoeve van de ruige dwergvleermuis) in de directe omgeving van het plangebied.

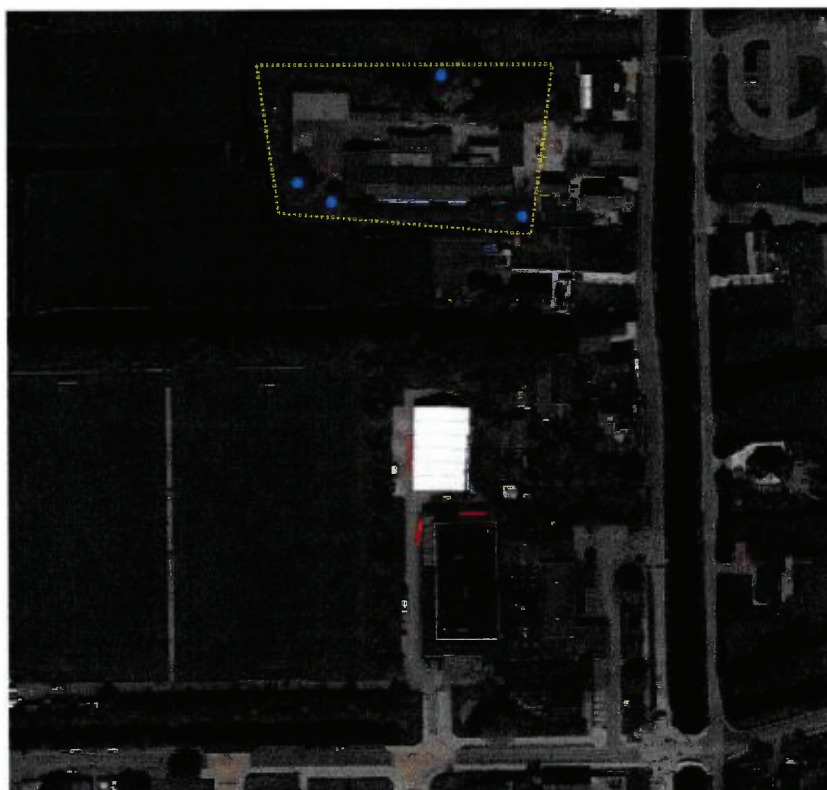
U heeft ATKB verzocht de voorzieningen aan te brengen. De vleermuiskasten zijn inmiddels gerealiseerd. In deze notitie doen wij hiervan verslag.

Realisatie vleermuiskasten

De kasten aan gebouwen zijn gerealiseerd aan het lage deel van het gebouw De Scholenburch (zie figuur 1). Dit is de enige publieke bebouwing binnen 200 m van het plangebied. De vleermuiskasten hangen op circa 140 m afstand van de bestaande school (gemeten in Google Maps).

Foto's van de realisatie zijn opgenomen in tabel 1.

In tabel 2 zijn foto's opgenomen van de kasten die aan bomen zijn opgehangen. Deze zijn gerealiseerd in de groenzone rond de te slopen school. Deze groenzone blijft behouden en wordt in de toekomstige situatie verder uitgebreid. De vleermuiskasten hangen daar dus op een duurzame plaats (en dichtbij het bestaande verblijf in een wilg) op het terrein.

Figuur 1. Locatie tijdelijke vleermuiskasten (in rood en blauw) binnen de planlocatie (geel omlijnd). In rood de kasten aan gebouwen (2 op elke locatie, 4 in totaal), in blauw aan bomen (4 in totaal). (bron ondergrond: Google Maps).

Tabel 1. Vleermuiskasten aan gebouwen.

Twee vleermuiskasten aan de noordzijde van de Schulerburch

Twee kasten aan de westzijde van de Schulerburch

Tabel 2. Vleermuiskasten aan bomen.

Twee kasten aan bomen; de andere twee kasten zijn op vergelijkbare locaties opgehangen.